

9 juli 2010: Nationale Nachtvlinder Nacht Siep Sinnema

De Nationale Nachtvlinder Nacht van 2009 op vrijdagavond 28 augustus is helaas voor het grootste deel letterlijk in het water gevallen. Zo kon Gerard Bergsma bij het bezoekerscentrum van SBB in Appelscha nog wel een dialezing houden over nachtvlinders, maar door de aanhoudende regen was het opzetten van de vlinderlamp onmogelijk. Ook op de meeste andere locaties kwam weinig terecht van de voorgenomen nachtvlinderwaarnemingen. Harmen Westra kon in Ferwert, ondanks regen en wind, toch nog 9 belangstellenden welkom heten, maar het aantal nachtvlindersoorten was helaas kleiner dan het aantal aanwezige mensen.

Voor het komende jaar is dan eindelijk een datum gekozen die veel gunstiger is voor het waarnemen van nachtvlinders, namelijk vrijdagavond 9 juli. In die periode vliegen veel meer nachtvlinders dan eind augustus en dat is voor het publiek dus veel aantrekkelijker. Zeker omdat je ook meer kans hebt op “spectaculaire” soorten zoals pijlstaarten. Een nadeel is natuurlijk wel, dat het wat laat donker wordt. Maar dat is op te lossen door andere activiteiten te plannen. Zo zullen we in de Kruidhof in Buitenpost eerst in het gebouw een presentatie geven over nachtvlinders, die tegen de schemering is afgelopen. Daarna is het donker genoeg om met het laken en met stroop aan de slag te gaan. Als het maar droog weer is.....

Zes lampen in één gebied: de toegevoegde waarde die extra lampen leveren op het aantal waargenomen nachtvlindersoorten Siep Sinnema

Tijdens de excursie van de Vlinderwerkgroep Friesland naar de Lendevallei op 4 juli werden in de schemering zes lakens opgesteld met bijbehorende lamp. In het artikel op bladzijde 10 zijn bijzonderheden te vinden betreffende de nachtvlindersoorten die daarbij zijn waargenomen. De vlinderlampen stonden alle in een vergelijkbaar biotoop. De vraag rijst, of met zes lampen veel meer vlindersoorten worden gevangen dan met één of twee opstellingen. Uiteraard is het aantal waargenomen individuen op het laken evenredig met het aantal opstellingen, maar geldt dat ook voor het aantal soorten?

Er waren opstellingen van Gerrit Tuinstra, Henk en Auke Hunneman, Siep en Jannie Sinnema, Andy Saunders, Abel en Fransisca Jagersma en Gerard Bergsma. De aantallen waargenomen soorten varieerden enigszins per laken, maar in totaal werden 123 soorten macro-nachtvlinders waargenomen.

Om te bekijken wat de toegevoegde waarde is van een extra opstelling, heb ik de aantallen soorten per opstelling vergeleken. Ik heb daarbij de opstellingen genoemd A,B,C,D, E en F.

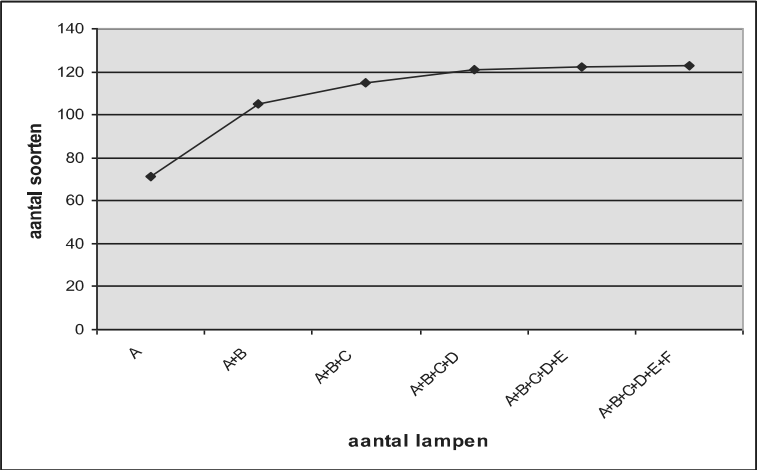
Er waren 29 soorten, die slechts bij één laken werden waargenomen.

Er waren 23 soorten, die op twee lakens werden waargenomen.

Er waren 20 soorten, die op drie lakens werden waargenomen.

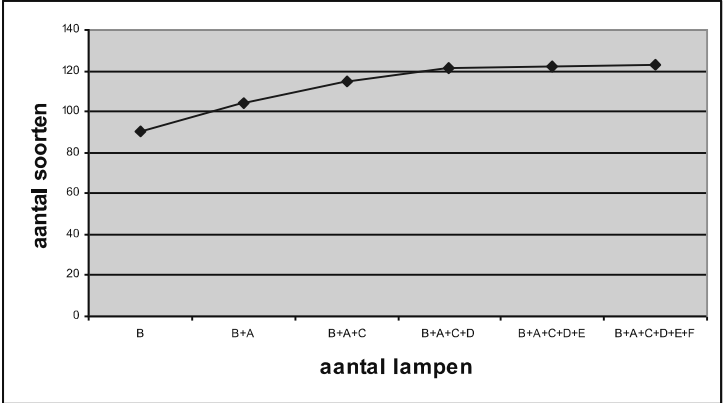
Er waren 15 soorten, die op vier lakens werden waargenomen.
Er waren 15 soorten, die op vijf lakens werden waargenomen.
Er waren 21 soorten, die op alle zes lakens werden waargenomen.
Uit deze getallen is moeilijk af te leiden hoe het waargenomen aantal soorten afhangt van het aantal lakens.
Daarom ben ik als volgt te werk gegaan:
-Bepaald hoeveel vlindersoorten laken A heeft waargenomen.
-bepaald hoeveel extra soorten laken B opleverde.
-bepaald hoeveel extra soorten daarna laken C opleverde, etc.
Als kanttekening kan nog worden gemeld, dat lamp F duidelijk minder soorten waarnam dan de overige lampen. Daarom is deze ook telkens als laatste toegevoegd.
Her resultaat staat in onderstaande tabel en is weergegeven in een diagram:

A	71	58%
A+B	105	85%
A+B+C	115	93%
A+B+C+D	121	98%
A+B+C+D+E	122	99%
A+B+C+D+E+F	123	100%

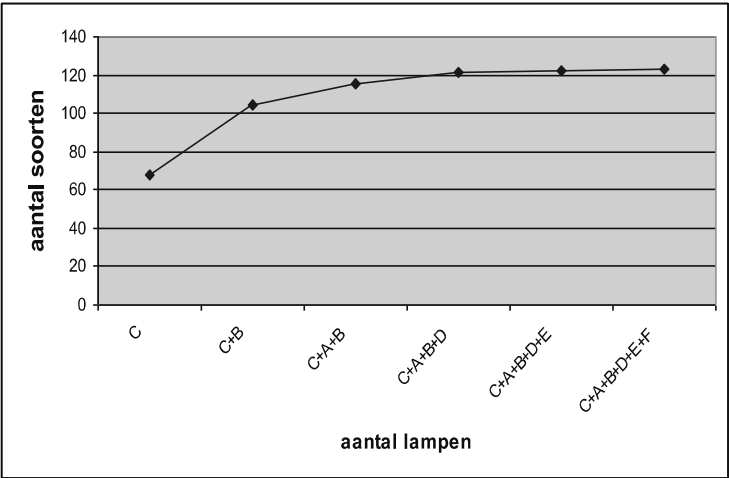
Duidelijk is te zien, dat met twee lampen al 85% van het totaal aantal waargenomen soorten van die avond wordt vastgesteld. Bij vier lampen en meer neemt het aantal soorten nog slechts met enkele procenten toe.
Nu kan bovenstaande conclusie afhangen van de volgorde waarin in dit onderzoekje de lampen worden bijgeteld. Daarom heb ik hetzelfde gedaan, maar nu eerst met alleen lamp B, dan B met lamp A, etc.

B	90	73%
B+A	104	85%
B+A+C	115	93%
B+A+C+D	121	98%
B+A+C+D+E	122	99%
B+A+C+D+E+F	123	100%

En tenslotte beginnen met lamp C, dan C samen met B , etc.
Dit levert het volgende beeld op:

C	68	55%
C+B	104	85%
C+A+B	115	93%
C+A+B+D	121	98%
C+A+B+D+E	122	99%
C+A+B+D+E+F	123	100%

Uiteraard is er een verschil in startwaarde, maar in elk van de diagrammen is te zien, dat met twee of drie lampen al zo'n 90 % is waargenomen.
De conclusie is duidelijk: met twee lampen krijg je in de Lendevallei al een behoorlijke dekkingsgraad wat betreft het aantal soorten nachtvlinders dat op een avond is waar te nemen.

Het laatste nieuws uit St. Nicolaasga Andy Saunders

In 2009 (januari tot begin oktober) heb ik 4 nieuwe macronachtvlinders in St. Nicolaasga gevangen.
Foto's: Andy Saunders.

Lycia hirtaria (Clerck 1759)
Dunvlerkspanner.

Datum: 11-april 2009.
Plaats: Achtertuin, met lichtval.

Deze spanner is niet zo'n gewone vangst hier in Friesland.

